

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЛОГОПЕДИЧНИЙ МАСАЖ**

Рівень вищої освіти –
другий (магістерський)

Освітня програма «Спеціальна освіта (Логопедія)»

Спеціальність 016 Спеціальна освіта

Спеціалізація 016.01 Логопедія

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 року

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Логопедичний масаж
Викладач (-і)	кандидат педагогічних наук, доцент Кравець Надія Степанівна
Контактний телефон викладача	+380660256101
Е-mail викладача	Kravets.nadiia@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації за розкладом
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Представлений курс спрямовано на професійну підготовку майбутніх логопедів до роботи із дітьми з різними порушеннями мовлення як в умовах ЗДО загальнорозвивального, так і компенсуючого або комбінованого типу, а також на розширення фахової компетентності здобувачів освіти щодо обізнаності про спеціальні техніки логопедичної корекції з використанням масажних інструментів та різних видів масажних прийомів.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета навчальної дисципліни: розкрити науково-теоретичні основи використання масажу й гімнастики у системі корекційної роботи з дітьми з порушеннями мовлення; навчити здобувачів освіти здійснювати диференційований добір комплексу масажних прийомів залежно від стану м'язового тону та емоційного стану дитини, що має порушення психомовленнєвого розвитку.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни є деталізація і розширення основних фахових компетентностей майбутніх спеціальних педагогів: корекційно-педагогічної, корекційно-методичної, логодіагностичної і логокорекційної.</p>	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з

різних джерел. ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні компетентності (фахові):

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з ООП (залежно від спеціалізації).

СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.

СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.

СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Програмні результати навчання

РН-2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН-3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з ООП, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН-5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН-13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'я збережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити / 90
годин

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції,	12/4
семінарські заняття /практичні / лабораторні	18/4
самостійна робота	60/80
Ознаки навчальної дисципліни	

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова		
II	016 Спеціальна освіта	I	вибіркова		
Тематика навчальної дисципліни					
Тема		кількість год.			
		лекції	заняття	сам. роб.	
Тема 1. Історія виникнення масажу. Фізіологічний вплив логопедичного масажу на органи та системи		2	2	8	
Тема 2. Нейрофізіологічні механізми логопедичного масажу. Обстеження артикуляційного апарату.		-	2	8	
Тема 3. Методика проведення логопедичного масажу.		2	2	6	
Тема 4. Техніка виконання логопедичного масажу		2	2	6	
Тема 5. Специфіка проведення логопедичного масажу та артикуляційної гімнастики при дизартрії		2	2	8	
Тема 6. Специфіка проведення логопедичного масажу та логопедичних вправ при ринолалії та порушеннях голосу. Комплекс логопедичного масажу при заїканні.		2	2	8	
Тема 7. Інструментальні методи логопедичного впливу.		2	2	8	
Тема 8. Методика використання точкового масажу. Використання прийомів самомасажу в логопедичній практиці. Етапи точкового логопедичного масажу та його завдання.		-	4	8	
ЗАГ.:		12	18	60	
6. Система оцінювання навчальної дисципліни					

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>У процесі контролю рівня знань й активності здобувачів оцінці підлягають рівень знань, продемонстрований у відповідях з теоретичного матеріалу та активності під час обговорення тем практичних занять, у формі доповнень до відповідей інших.</p> <p>Оцінювання знань здобувачів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • письмові, усні і комп'ютерні опитування (тестування); • перевірка навичок; • проекти; • безпосереднє спостереження за діяльністю фахівців. <p>Оцінювання знань здобувачів з освітньої компоненти здійснюється на основі результатів поточного контролю (максимальний бал – 100).</p> <p>Поточний контроль передбачає оцінювання знань здобувачів щодо засвоєння програмового матеріалу з курсу на практичних заняттях (90 балів) та у процесі виконання ними завдань самостійної роботи (10 балів). Семестровий підсумковий контроль в межах від 50 до 100 балів.</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Письмових робіт не передбачено</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Пропущенні практичні заняття здобувач відпрацьовує індивідуально, виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного заняття роботу. Для цього використовується:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - тестування; - перевірка творчих завдань; - захист презентацій; - перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу, самостійної роботи. <p>Максимальна кількість балів з курсу на практичних заняттях - 90 балів.</p> <p>Якщо здобувач не ліквідував заборгованість та не набрав мінімальну кількість балів (50 балів) він може бути рекомендований на повторний курс з вивчення даної освітньої компоненти</p> <p>https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Допуском є відвідування здобувачем більше 50% практичних занять, пройдене тестування на платформі дистанційного навчання, виконання завдань самостійної роботи.</p>

Підсумковий контроль	<p>Підсумковий контроль знань здобувачів із курсу здійснюється у формі комп'ютерного тестування і вважається виконаним у разі отримання студентом 50 і більше балів.</p> <p>форма контролю – залік форма здачі – тестування</p> <p>Навчальний матеріал з освітньої компоненти вважається засвоєним, якщо здобувач у сумі набрав 50 і більше балів за 100-бальною шкалою.</p>
----------------------	--

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність

Не припустимі плагіат та списування. Обов'язкове виконання всіх поставлених завдань.

Викладання курсу базується на активній взаємодії зі здобувачем, на політиці академічної доброчесності.

Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:

Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція).

Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/11/34-06_2022-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf

Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.

Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою:

<https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

Відвідування занять: лекційні заняття студентом не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу є обов'язковим.

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують:

Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf>

Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-indyvidualnym-hrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-

[vasylya-stefanyka.pdf](https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylya-stefanyka.pdf)

Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylya-stefanyka.pdf

Навчання передбачає високий рівень пізнавальної активності, ініціативності, дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців.

Ознайомитися із положеннями можна за адресою:

<https://efund.pnu.edu.ua/>

Неформальна освіта

Враховуються результати неформальної освіти - сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra.

Можливість зарахування неформальної освіти регламентує Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

Ознайомитися з положеннями можна за адресою:

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylya-stefanyka.pdf

Додаткові бали отримують здобувачі, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.

Ознайомитися з положеннями можна за адресою:

<https://efund.pnu.edu.ua/3-3-prava-zdobuvachiv/>

8. Рекомендована література

1. Вакуленко Д.В. Лікувально-реабілітаційний масаж: Навчальний посібник /Л.О.Вакуленко, О.В.Кутакова, Г.В. Прилуцька «Медицина» – 2020. –568 с.
2. Логопедія: підручник / За ред. М.К. Шеремет. — Вид. 3-тє, перер. та доповн. – К.:Видавничий Дім «Слово», 2015. – 776 с
3. Лопатинська Н.А. Неврологічні основи логопедії. Курс лекцій: навчальний посібник для студентів спеціальності 016 «Спеціальна освіта» / Н. А. Лопатинська. – Київ: Видавничий дім «Слово», 2017. – 152 с
4. Ласточкіна О.В. Логопедичний масаж при тяжких порушеннях мовлення: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 016 Спеціальна освіта. Логопедія /Укладач : О. В. Ласточкіна. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2022. – 128 с.
5. Корольчук А.П. Масаж загальний і самомасаж: навчально-методичний посібник для студентів факультету фізичного виховання і спорту /А.П.Корольчук, А.С.Сулима. –Вінниця: 2018. –124 с.
6. Корекція заїкання у дітей за допомогою акупресури (точкового масажу) /Кравченко А.І., Мороз Л. В., Стахова Л. Л., Кравченко І. В. – Суми: ФОП

- Цьома С.П., 2021. – 85 с.
7. Корекція дизартрії у дітей за допомогою акупресури (точкового масажу) /Кравченко А.І., Мороз Л. В., Стахова Л. Л., Кравченко І. В. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2021. – 60 с.
 8. Корекція афазії у дітей за допомогою акупресури (точкового масажу) /Кравченко А. І.,Мороз Л. В., Стахова Л. Л., Кравченко І. В. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2021. – 57 с.
 9. Корекція ринолалії за допомогою акупресури (точкового масажу) /Кравченко А. І.,Мороз Л. В., Стахова Л. Л., Кравченко І. В. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2021. – 57 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського представляє електронний каталог періодичних видань.
2. <http://www.library.edu-ua.net/id/485/> – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського НАПН України.
3. <http://vognutyi.ru/lib/> – колекція електронних книг.
4. <http://www.mon.gov.ua/> – Міністерство освіти та науки України - офіційний сайт.
5. <http://enc-dic.com/pedagogics> – педагогічний словник.
6. <http://uk.wikipedia.org/wiki> – Вікіпедія, вільна енциклопедія.
7. <http://www.npu.edu.ua> (elib@npu.edu.ua) – Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова.
8. <https://www.ippo.if.ua/biblioteka/> – бібліотека Івано-Франківського інституту післядипломної освіти.
9. <https://vseosvita.ua/library> / – Бібліотека методичних матеріалів для вчителів.
10. <https://www.pedrada.com.ua/> – Портал освітян України.
11. https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne_navchannya/korekciini_programy/2- logo-lfk.pdf
12. <https://kyiv8.irc.org.ua/news/09-41-37-28-04-2020/>

Викладач: кандидат педагогічних наук, доцент Надія КРАВЕЦЬ